

אם באמת ריקו הימים
אולי האלון

ספר חדש של איש מכון ואן ליר שוחט את ההתרפקות על קווי '67 // הוא טוען שהגעגועים לארץ ישראל הקטנה אינם אלא געגועים למשטר אשכנזי חילוני שבו הדתיים המזרחיים והערבים הם מיעוט כנוע וציינתן

מרעיונות הפיגוע של ההתנחלויות, רעיונות לא ריאליים ולא מוסריים, לדעתו: "האם ניתן לפנות מבתיהם אנשים בני הדור השלישי, ואפילו הרביעי, מאחד שאבותיהם ואמונתיהם אכלו בוסר? מצב ההתנחלויות מצריך מחשבה עמוקה יותר" (עמ' 35).

לקראת סיום הוא מבחיר שהתנגדותו לעקרונות יישובים מונחית בקבלת הצעת הפיתרון שלו לכינון מדינה דו-לאומית שתכיר עקרונות בוסת השיבה ותאמץ את רעיונות אנשי 'ברית שלום' משנות ה-30. מצד שני הוא בעצמו מודה בעמדה האחרון שמדובר ב"אוטופיה שסיכויי הגשמתה קלושים". לפיכך מותר להניח שמבחינת רוב הקוראים מה שישאר בסוף זה הלעג הגדול לדבקות הדתית של השמאל בתורה של שתי מדינות לשני עמים. בניגוד למה שנדמה, נפערים בה סדקים לאחורונה.

אין תגובה

ידיעה רצינית עם סימט מצחיקה פורסמה לפני שבוע באתר וואלה ברנזה. היא עסקה בנושא שנשא נחום ברנע בסעודת צהריים תגנית בכנסת נגד עיתונאי חצר ועיתוני חצר. הכתבת, ענת קם, הביאה בתוך מירכאות דברי ביקורת קצרים שלו על הצעת חוק הצינון לעיתונאים, והוסיפה בשולי הידיעה: "את תגובתו של נחום ברנע לא ניתן היה להשיג".

ברנע, אני משוכנע, לא היה מגיב גם אילו ניתן היה להשיגו. על מה בדיוק הוא אמר להגיב? כתבת וואלה האזינה לנאום שלו, ציטטה אותו נאמנה, שלום על ישראל, למה צריך תגובה? גם אני לא מתכוון להביא את תגובתה שלה לדברים שנכתבים פה עליה. היא פרסמה ידיעה, הידיעה מצוטטת כאן בהגינות, אפשר לחזור על תגובה.

תגובה לידיעה עיתונאית מתבקשת רק כאשר הידיעה נשענת על עדות חלקית או מגמתית ומתעורר חשש לעשיית עוול. עיתונות היא לא בית משפט שחייב תמיד לשמוע את שני הצדדים. גם לא בכל סיפור יש שני צדדים. בידיעות עונתיות על פריחת הסתיונית, למשל, יש רק צד אחד. אפשר להסתדר בלי תגובה של החברה להגנת הטבע.

אלא מה, כל כתב שמע בצעירותו מהעורך שצריך להקפיד על הבאת תגובות, ומאז הוא מביא אותן אוטומטית, צריך או לא צריך. עיקר תכליתן הוא לחסוך תביעות דיבה אפשריות, אבל יש להן גם תיתכנות. תשובה הרגשה טובה. כתב שמקפיד על הבאת תגובות מתהלך בתחושה שהוא יצא צדיק. לכאורה הוא לא

ההיסטוריה. לטענתו, הם מוליכים את הציבור שולל כאשר הם מתארים את מפעל ההתנחלויות כנחמה מודרנית של קבוצה דתית משיחית קטנה. הוא מזכיר שעוד לפני מלחמת ששת הימים נרקם כאן הלום כללי להתרחב יום אחד ליהודה ולשומרון. תנועת העבודה השלטת אמנם דיברה על כך בשפה חילונית, אבל הרעיון היה דתי. זה לא מקרה שדווקא דליה רביקוביץ כתבה אחרי מלחמת ששת הימים את שיר השיבה הקסום לעמק דותן. חצי שנה לפני המלחמה עסקה העיתונות בגילויים על תוכניות בדגורין לכבוש את הגדה המערבית ב-1948.

הבעיה האמיתית בינינו לבין הערבים, משוכנע שנהב, אינה גבולות '67 אלא גבולות '48. לכן הוא ממליץ לשמאל להיגמל כבר

אבל גם קשה לראות אותם מצליחים להפריך את האשמותיו.

עיקר קצפו יוצא על האידיאליזציה שהם עשו לקו הירוק. לטענתו, אין שחר לנוסטלגיה שלהם על ארץ ישראל קטנה, מוסרית וצודקת. הוא מוכיח שהסבל שסובלים ערביי יו"ש תחת שלטון צה"ל אינו עולה על סבלם של ערביי ישראל תחת שלטון בדגורין ואשכול. גם הם נאנקו תחת ממשל צבאי נוקשה, אפליה, עקירה ואפילו טבח נורא. געגועי השמאל לעידן ההוא אינם אלא געגועים למשטר אשכנזי חילוני שבו הדתיים, המזרחיים והערבים הם מיעוט כנוע וציינתן.

שנהב מוקיע את הסגידה של דוד גרוסמן וחבריו לקו הירוק. הוא מאשים אותם בעיוורון, בהתנשאות על רקע גזעני ובסילוף

מפלט הירוקים

מיכאל איתן, איש ימין בדימוס, הכריז בסוף השבוע שעבר ש"לדבר עכשיו על ארץ ישראל השלמה זו רמאות". לא עברו אלא יומיים שלווה והוצאת 'עם עובד' הוציאה לאור ספר של איש שמאל בהווה הטוען בלהט שלדבר עכשיו על הקו הירוק זו רמאות - 'במלכות הקו הירוק'. בזמן הקרוב, אפשר להגות, תשמעו על הספר לא מעט.

המחבר, פרופ' יהודה שנהב, הוא עמית מחקר במכון ואן ליר ומרצה באוניברסיטת תל-אביב, ממייסדי הקשת הדמוקרטית המזרחית. ספרו החדש הוא כתב אישום שוצף נגד השמאלנים, אולי הכי שוצף מאז התלקחות הוויכוח על שטחים ושלום. שנהב עושה בהם שמות. קשה להאמין שיעברו על כך בשתיקה,

